

СУ „ВАСИЛ ЛЕВСКИ" – ГР. НОВИ ПАЗАР
ул. „Кирил и Методий" 15, п.к. 9900,
e-mail: info-2700047@edu.mon.bg

УТВЪРЖДАВАМ:
ДАНИЕЛА АНГЕЛОВА
Директор на СУ „Васил Левски"

П Р А В И Л Н И К
за
осигуряване на безопасни условия на възпитание,
обучение и труд в СУ „ Васил Левски" – Нови пазар
за учебната 2026/2027 г.

Раздел I
Област и ред за прилагане на правилника

Чл. 1. /1/. Настоящият правилник за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд се издава във връзка с необходимостта от осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в системата на образованието.

/2/. По смисъла в термина „безопасни условия на възпитание, обучение и труд" се включват и хигиенните условия и противопожарната охрана.

Чл. 2. Правилникът определя основните изисквания, които трябва да се осигурят и спазват при провеждане на възпитанието, обучението и трудовата дейност, за да се предотвратят евентуални трудови злополуки, заболявания на учениците в процеса на обучението, при извънучилищни дейности и други.

Чл. 3. Правилникът е задължителен за всички участници в учебно-възпитателния процес и трудовата дейност и урежда техните права, задължения и отговорности по осигуряване, контролиране и изпълнение на безопасни условия на възпитание, обучение и труд.

Чл. 4. Освен този правилник, трябва да се спазват и установените в Република България единни, отраслови и ведомствени правила, норми и изисквания за безопасни условия на работа, съответстващи на дейността.

Чл.5. Правилникът се утвърждава от директора на училището. Актуализира се при разкриване на нови работни места, кабинети, при изменение на правилата, нормативите и изискванията.

Чл.6. Забранява се изпълнението на заповеди, нареждания и други, противоречащи на този правилник.

Чл. 7. За работните места на лицата с трудови договори, местата за обучение и трудова дейност на учениците, машините и съоръженията, кабинетите, лабораториите и работилниците да се изготвят и поставят на видно място инструкции за безопасна работа.

Чл. 8. На работните и учебни места, където съществуват опасности, които не могат да бъдат отстранени чрез технически средства за колективна защита или други методи, да се поставят знаци и сигнали съгласно наредба No 4 за знаците и сигналите за безопасност на труда и противопожарна охрана.

Чл. 9. До работа не се допускат работници и служители, които:

a) не са преминали предварителен медицински преглед;

b) не са сключили трудов договор;

c) не са инструктирани и запознати с условията и изискванията за безопасна работа;

d) са употребили преди или употребяват алкохол или упойващи вещества през работно време.

Чл.10. Регистрирането и отчитането на трудовите злополуки да се извършва съгласно Наредба за установяване, разследване, регистриране и отчитане на трудовите злополуки.

Раздел II

Права, задължения и отговорности на длъжностни лица и учащи се за осигуряване и спазване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд

Чл.11.Задължения, отговорности и права на директора на училището.

1. Отговаря за цялостното изпълнение на изискванията за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд, създава условия за опазване живота, предпазване от рискове и укрепване здравето на учениците.

2. Възлага на длъжностно лице координацията и контрола по осигуряването на безопасни условия на възпитание, обучение и труд.

3. Изисква и осигурява извършването на медицински преглед на учениците преди постъпването им в училище. Организира заедно с медицинските лица провеждането на всички видове здравни мероприятия и поддържането на реда и хигиената в сградата и двора.

4. Осигурява и упражнява контрол по прилагане и спазване на изискванията за провеждане на инструктажите и обучението по ЗБУТ и ППО. Директорът на училището със заповед възлага провеждането на инструктажите и обученията в съответствие с изискванията на Наредба № РД-07-2 от 16 декември 2009 г. за условията и реда за провеждането на периодично обучение и инструктаж на работниците и служителите по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд

5. Осигурява средства за мероприятия по безопасност и здраве при работа.

6. Периодично осигурява щателен преглед на състоянието на сградата, като особено внимание се обръща на обезопасяването на електрическите инсталации, изискванията по хигиена, закрепване на врати и прозорци и др.

7. Осъществява взаимодействие и координация с органите министерствата и местните органи на държавната власт в дейността си по осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд.

8. Организира дейността и отговаря за пожарообезопасяването чрез спазване на действащите норми, правилници, наредби и предписания за предотвратяването и ликвидирането на аварии и пожари.

9. Осигурява необходимото противопожарно оборудване,определя пътищата за евакуация, отговаря за правилната експлоатация на отоплителната и електрическата инсталация.

10. Осигурява изготвянето на инструкции за спазване на всички правила за пожаробезопасност при провеждане в сградата на празненства и други масови прояви.

Чл. 12. Задължения за осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд на заместник директорите:

1. Изпълнява заедно с директора целия обем от задължения, свързани с организирането, ръководството и управлението на дейността по безопасност и здраве при работа.

2. Създава условия чрез пълното обезопасяване на машините, уредите, апаратите, инсталациите и осигурява спазване по работните места на нормативните изисквания за безопасна работа.

3. Преговаря и подготвя за сключване договори с фирми, работещи на територията на училището, като в тях подробно се записват задълженията на страните за осигуряване на безопасни и здравословни условия, при които ще работят учениците.

4. Съдейства и контролира за редовното и правилно провеждане на инструктажите за безопасна работа.

5. Да изисква от учителите водещите занятия в кабинетите и лабораториите, да поставят на видни места инструкции за безопасна работа.

6. Да спира работата на машини, съоръжения, уреди, работа в помещения и др., когато не са обезопасени според изискванията на действащите правилници и норми или съществува непосредствена опасност за живота и здравето на хората.

7. Съвместно с медицинското лице да извършва периодичен контрол за санитарно-хигиенните условия на учебните места, отоплението, осветлението, шума, физическото натоварване, ползването на работно облекло и ЛПС и други. При забелязани нарушения предприема мерки за отстраняването им и информира директора при необходимост.

8. Изпълнява в срок заповедите на директора и предписанията на контролните органи за отстраняване на допуснати нарушения по ЗБУТ и ППО.

9. Организира провеждането на противопожарна подготовка на работниците и служителите от обслужващия и преподавателския състав с изучаване на изискванията по противопожарна охрана и правилата на ползване на наличните средства за гасене.

10. Организира за учениците обучение по противопожарни знания и подготовка.

Чл. 13. Задължения за осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд на лицето, осъществяващо координация и контрол по осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд:

1. Осъществява от името на директора координация в работата за осигуряване на безопасни и здравословни условия за труд за щатния персонал и учениците.

2. Провежда начален инструктаж по ЗБУТ с:

а) всички новопостъпващи в учебното заведение служители и работници преди допускането им до работа;

б) работници и служители, изпратени временно на работа.

3. Провежда периодичен инструктаж с щатния персонал.

4. Оказва помощ и упражнява контрол за правилното провеждане на инструктажите на учащите се.

5. Организира и участва в разработването на инструкции за безопасна работа в работилници, кабинети, лаборатории.

6. Участва заедно с медицинското лице в извършването на периодичен контрол за санитарно-хигиенно състояние във всички помещения.

7. Разследва причините за станали трудови злополуки .

8. Участва в проверките извършвани от контролните органи.

9. Извършва самостоятелни проверки по ЗБУТ и ППО на всички работни места. С резултатите запознава директора, като изготвя и заповед с конкретни мерки за отстраняване на констатираните нарушения. Периодично информира директора за състоянието на условията на възпитание, обучение и труд и за хода на изпълнението на поставените задачи, заповеди .

10. **Красимир Петков** –работник поддръжка:

а) следи и се грижи за наличността и изправността на противопожарните съоръжения

б) организира провеждането на противопожарна подготовка на работниците и служителите и обучение за противопожарни знания на учащите;

в) следи за състоянието на проходи за евакуация.

11. Изпълнява и всички други задължения по ЗБУТ и ППО предвидени в нормативните документи за длъжността.

Чл. 14. Задължения на учителите по физическо възпитание и спорт

1. Ежедневно, преди започване на занятията да извършва оглед на състоянието на всички уреди и съоръжения, които се ползват. Да полага грижи за поддържането им в добро състояние.

2. Да не допуска игра на уреди, които са физически износени и крият опасност за злополука или да се играе без гимнастически постелки.

3. Да поддържа ред и последователност при изпълнението на упражненията, особено тези, които са свързани с повишена динамика, равновесие, статични напрежения и крият опасност от сблъсквания, падания, разсейване на вниманието или уплаха.

4. Да следи за физическото и психическото състояние на учениците и при наличните на отклонение, да не изисква изпълнение на трудни елементи.

5. По време на часовете да не остава учениците без пряко наблюдение.

6. В случай на злополука да вземе спешно необходимите мерки за оказване на първа медицинска помощ и да уведоми директора.

7. Да осигурява местата за физическо възпитание да отговарят на хигиенните изисквания за осветление, чистота на въздуха, температура, разположение на уредите и др.

8. В часовете по физическо възпитание и спорт всички ученици от даден клас, заедно със съответния учител, по време на целия час ползват един и същ физкултурен салон. Не се разрешава оставането на ученици без присъствие на учител във физкултурен салон и влизането във физкултурен салон без игрално облекло.

Чл. 15. Задължения на учениците

1. Да изслушват внимателно инструктажите и всички други форми на обучение по ЗБУТ и ППО, които се провеждат от учителите по физическо възпитание, от завеждащите кабинети и лаборатории, от класните ръководители.

2. Да се разписват в книгите за инструктаж в училището, с което удостоверяват, че са им известни правилата и изискванията за безопасност на труда и се задължават стриктно да ги спазват.

3. Да спазват установеното време за учебна и производствена практика.

4. Строго да спазват разпоредбите по ЗБУТ и ППО и правилата за вътрешния ред и поведение в училището, като изпълняват дадените им указания в това направление.

5. При злополука веднага да съобщават на учителя си, за да се вземат бързи мерки за оказване на необходимата помощ на пострадалия.

6. При подаден сигнал за аварийна ситуация да напуснат по най-бързия начин, без паника учебната сграда.

7. При предвижване от дома до училище и обратно се задължават стриктно да спазват правилата за движение по пътищата.

8. При установяване в учебна стая, кабинет или физкултурен салон на повреди незабавно да уведомяват учителя.

9. Не се допуска качване по прозорци, навеждане през тях, хвърляне на отпадъци или други предмети.

10. Забранено е внасянето в училище на ножчета, приспособления за игри с остри предмети и използването им.

11. Забранява се консумирането на закуски в сградата на училището, с изключение на специално предвиденото за това помещение.

12. Не се допуска игра с топки и други спортни пособия в класните стаи и коридорите, пързалянето по мозайката и парапетите.

13. С цел осигуряване на пожарна безопасност, учениците са длъжни стриктно да спазват противопожарните правила в училище. При възникване на пожар да спазват указанията на учителя.

14. Преди напускане на кабинета да предава на учителя ползваните материали и почистят работното си място.

15. На учениците строго се забранява самоволни действия , които не са свързани с поставените задачи.

16. В случай на насилие, ПТП и други, при които има пострадали ученици, веднага се уведомява директора или заместник - директора, независимо от времето и мястото на събитието.

17. На освободените от часовете по физическо възпитание не се разрешава да напускат сградата на училището.

Чл. 16. Задължения на класните ръководители.

1. В началото на учебната година да провеждат начален инструктаж по ЗБУТ и ППО, като запознаят учениците и техните родители с Правилника за осигуряване на безопасни условия за възпитание, обучение и труд срещу подпис.

2. При извън училищни дейности като екскурзии, походи, лагери и др. спазват изискванията на Наредба за организиране и провеждане на детски и ученически отдих, указанията на МОН и отговарят за опазване живота и здравето на участниците в групата.

3. В часа на класа запознават учениците с плана за защита при бедствия и с евакуационния план на училището.

4. Класните ръководители участват заедно с медицинските сестри в периодичното повеждане на медицинските прегледи

5. Учителите по технологии и предприемачество, физика и астрономия, химия и ООС, информационни технологии, физическо възпитание и спорт, по професионалните учебни предмети:

a) Да водят книга за инструктаж на учениците за безопасна работа.

b) Преди всяко учебно занятие да запознават учениците с правилата за безопасна работа с машините и уредите, с които ще работят.

c) През време на занятията да следят състоянието на съоръженията, апарати , боравене с химикали.

d) Да проявяват взискателност към всеки един ученик за безопасна работа.

e) Да се създават навици у учениците сами да оглеждат работното си място и при забелязване на нередности да уведомяват учителя.

f) Да не се възлагат на учениците несвойствени за тях задачи.

g) При злополука вземат спешни мерки за оказване на медицинска помощ.

h) Учителите по труд и техника да подреждат помещенията по начин, осигуряващ безопасен за труд.

i) Да знае всеки момент местопребиваването на ученика.

j) Да са ясни и недвусмислени нарежданията, които да не противоречат на нормативните документи по безопасност издраве при работа.

k) Да не оставят учениците без наблюдение.

Чл. 17. Задължения на работниците и служителите:

1. При постъпване на работа да не започват изпълнението на трудовите си задължения, преди провеждането на начален инструктаж по ЗБУТ и ППО.

2. При изпълнение на конкретна трудова дейност стриктно да спазват изискванията за безопасна работа, да използват работно облекло и ЛПС.

3. Да изслушват периодичните инструктажи, провеждани от лицето, назначено от директора за координация и контрол по осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд.

4. Чистачките се грижат за ежедневната хигиена в сградата и спортните площадки, отговарят за затварянето на крановете на чешмите и проверка на осветлението, след приключване на смяната обхождат цялата сграда, затварят всички врати и прозорци, изключват осветлението, като вписват това в дневник.

5. Красимир Петков – работник поддръжка следи за наличността и изправността на противопожарните съоръжения. Не допуска използването им за никакви други цели, освен при нужда за гасене на запалване или пожар. Следи за състоянието на проходите за евакуация, осигурява почистването на снега по проходите към училище.

6. Общият работник своевременно отремонтира врати, прозорци, при необходимост действа с противопожарните съоръжения. При силни течове на вода в сградата спира с централния кран водоснабдяването и информира ръководството.

7. Огнярът отговаря за поддръжка в изправност на отоплителната инсталация и нормалното отопление на сградата. Осведомява своевременно ръководството за необходимостта от ремонти.

8. Портиерът осигурява пропусквателен режим, съгласно заповед на директора. Не допуска влизането на външни лица, които нарушават учебния процес. Не допуска влизането и паркирането на превозни средства в двора на училището, освен за товаро-разтоварни работи. Отговаря за поддържането на свободни коридори по пътя на аварийните изходи. При аварийна ситуация изключва централното ел. захранване.

9. Всички работещи в училището са длъжни да полагат изключителни грижи за опазване живота и здравето на учениците. При констатиране на повреди или ситуации, застрашаващи живота и здравето им, са длъжни незабавно да алармират директора или заместник - директора

Раздел III

Условия за безопасно провеждане на възпитанието, обучението и трудовата дейност

Чл.18

1. Към всички помещения, съоръжения и водоизточници трябва да има по всяко време свободен достъп. Пътищата, проходите и входовете да бъдат в изправност, свободни от материали, а през зимата почистени от сняг.

2. Евакуационните пътища и изходи трябва да бъдат устроени и поддържани съобразно изискванията на противопожарните и строително-технически норми.

3. В класните стаи чиновете да бъдат разположени така, че изходите да бъдат свободни.

4. На територията на училището да се поддържа чистота. Всички горими отпадъци и смет да се изнасят своевременно.

5. Персоналът на училището да бъде запознат с правилата на ПО и начините за ползване на наличните средства за гасене на пожар.

6. Не се разрешава използването на отоплителни печки, освен на разрешените със заповед на директора места.

7. Дежурството на учителите и чистачките в двора на училището и по коридорите да се извършва при стриктно спазване на графика за дежурство и системата, описана в правилника за вътрешния ред.

8. Категорично се забранява освобождаването на ученици от часове, както и пускането им преди края на часа, без знанието на родителя и директора.

9. Ежемесечно да се извършва проверка на изправността на електрическата инсталация, отоплителната система, противопожарните уреди и инсталации, всички видове съоръжения и уреди за игра и спорт на откритите площадки и във физкултурните салони, както и на оборудването в кабинети, лаборатории и работилници.

10. Кабинети по химия:

10.1. Допускат се само ученици на които е направен инструктаж.

10.2. Не се допускат ученици да работят самостоятелно без наблюдението на учителя

10.3. Към учениците да се проявява взискателност и вярна работа с препаратите и веществата.

10.4. На учениците се забранява:

а) да опитват на вкус веществата

б) да използват неизмити съдове

в) да хващат реактивни стъкла и банки с мокри или съпунени ръце;

г) да насочват отворите на епруветките към хора , или собственото си лице;

д) да изнасят извън кабинета хим.вещества;

е) да внасят храна в кабинета;

10.5. Изгарянията в колба с минерални киселини се извършва задължително в камина.

10.6. При филтриране и промиване да се избягва разливане на течности по работните места.

10.7. Забранено е пренасянето и преливането на разяждащи и отровни химикали от обемисти съдове от ученици.

10.8. Под наблюдението на преподавателя учениците кото могат да разреждат сярна киселина, като я наливат на тънка струя по стените на съда.

10.9. Забранено е наливането на вода в съд с концентрирана сярна киселина.

10.10. Вземането на алкални метали , както техните окиси и хидроокиси трябва да се извършва с пинсети, или порцеланонови лъжички.

10.11. Шишетата с разяждащи течности трябва да се отварят така, че гърлото да не бъде насочено към други лица.

10.12. Всички отровни вещества се съхраняват в добре затворени съдове и специални шкафове, които се заключват.

10.13. Запушалките на реактивните вещества да се отварят насочени към тавана. Не трябва да се напълват стъклата повече от 2/3.

10.14. Всеки реактив да се поставя на точно определено място.

10.15. Абсолютно е забранено оставянето на химически вещества без етикет.

10.16. Допускането на работа с живак дастава по изключение, когато не може да се замести с друго вещество.

10.17. Забранява се оставянето на открит съд на лесно изпарими течности.

10.18. Забранено е директно изхвърляне в канализацията на отпадни химически материали.

10.19. Горящите, неразтворими във вода вещества не трябва да се гасят с вода.

10.20. Всички ученици да знаят как да боравят с противопожарните средства.

11. Кабинет по физика:

11.1. В кабинета се допускат ученици , които са преминали през инструктаж.

11.2. Всички използвани от учениците електроуреди , съоръжения инсталаци,

11.3. Шнурове, контакти, щепсели, ел.лампи и др. Трябва да бъдат сигурно обезопасени.

11.4. Включването и изключването от ел.таблото става само от учителя.

11.5. Преди всяко занятие учителят инструктира учениците.

11.6. Да не се допускат да работят без наблюдение.

11.7. По време на почивки учениците не остават без учител.

11.8. При неясноста да търсят помоща на учителя.

11.9. Повторението на опита , или друг опит да става с разрешението на учителя

11.10. Кабинет компютри

11.11. Кабинетът да бъде винаги сух, почистван ежедневно от прах.

11.12. Редовно да се проветрява, почистват стени, прозорци.

11.13. Да се спазва строга дисциплина и порядък.

11.14. Включване, превключване и всякакъв вид манипулации да се извършва след обстойна проверка на схемата от учителя.

11.15. При подаване на напрежение да се проверява изправността на ел. схемата.

11.16. Включването и изключването на напрежението за работни места да става само от учителя при съблюдавани мерки за сигурност.

11.17. В началото на всяко занятие учителят да инструктира учениците.

11.18. Да не се допускат учениците да работят без наблюдение от учителя.

11.19. Не се допускат ученици в кабинета без присъствието на учителя.

11.20. При възникване на неясноти учениците да поискат съвет от учителя.

11.21. На учениците е забранено извършването на поправки в ел.инсталацията.

12. Физкултурен салон и спортни площадки:

1. Да спазват училищния правилник за безопасност в часовете.

2. Да бъдат с установено облекло.

3. Да опазват ученическата собственост и при нанесени щети да заплащат в пълния размер повредения инвентар.

4. На игрището да не се качват на железните уреди без разрешение и присъствие на учителите.

5. Да внимават за безопасността на съучениците си.

6. В салона–да не се катерят по уредите, да опазват училищното имущество; да влизат само с други : платненки, маратонки, кецове.

7. Да не се качват по мрежата в салона.

8. Да не използват уредите в салона за забавление.

9. Забранява се ритането на топка във физкултурния салон.

10. Да не носят скъпи вещи или пари, ако е така преди часа да се предават на учителя.

ПРИЛОЖЕНИЕ

Във връзка с осигуряването на безопасни условия при провеждане на занимания извън училище и на различни форми на ученически отдих, туризъм, спорт, учебни екскурзии, извънкласни дейности, абитуриентски балове и др., следва да се спазва следното:

За всяко туристическо пътуване директорът на институцията:

1. получава информацията съгласно Закона за туризма, надлежно входирана с придружително писмо от туроператор;

2. сключва договор с регистриран туроператор, вписан в Националния туристически регистър , с валидна към датата на туристическото пътуване застраховка „Отговорност на туроператора";

3. издава заповед за провеждане на туристическо пътуване;

4. организира и контролира:

а) информирането на родителите, настойниците или попечителите на децата или учениците или на лицата, които полагат грижи за дете, за провеждане на туристическото пътуване; б) даването на съгласие в писмена форма от родителите, настойниците или попечителите или от другите лица, които полагат грижи за дете, за участие на детето или ученика в съответното туристическо пътуване;

в) провеждането на инструктаж на учениците и на техните родители, настойници или попечители или на лицата, които полагат грижи за дете, за безопасност и култура на поведение по време на туристическото пътуване;

5. заверява с подпис и с печат списък на децата или учениците с данни за трите им имена, дата и година на раждане, група или клас;

6. командирова служителите на институцията, определени за провеждането на туристическото пътуване, съгласно Наредбата за командировките в страната;

7. изисква предоставянето на документ от личен лекар за всяко дете или ученик, удостоверяващ липсата на контакт със заразно болен и противопоказания за участие в туристическото пътуване, издаден не по-рано от 3 дни преди началото на организираното пътуване.

(2) За изпълнение на дейността по ал. 1, т. 4 директорът на институцията изпраща на родителите, настойниците или попечителите или на другите лица, които полагат грижи за дете, уведомление с приложена декларация и инструктаж по образец. В случай на съгласие от тяхна страна уведомлението се подписва и се връща на директора на институцията, по чиято инициатива се провежда пътуването.

(3) Възникналите правоотношения между туроператора и служителите на институцията, определени като придружаващи лица при провеждането на туристическото пътуване, се уреждат с договор в писмена форма.

8. След одобряването на договора за организирано туристическо пътуване от съответното регионално управление на образованието туроператорът незабавно уведомява Българската агенция по безопасност на храните за организацията на храненето на децата и учениците, като посочва обектите за хранене, които ще бъдат посещавани при туристическото пътуване, и съответната регионална здравна инспекция към Министерството на здравеопазването по местонахождението на обектите с обществено

предназначение, които ще бъдат посещавани.

9. Документацията за организираните детски и ученически пътувания се съхранява от администрацията на институцията - инициатор на пътуването, най-малко една календарна година от датата на приключването на пътуването.

За провеждане на организирано посещение учителят, класният ръководител или друг педагогически специалист предварително планира брой часове в тематичния годишен план и ги разпределя в зависимост от съответния случай /празник или проява/ . За организирането на посещенията педагогическите специалисти информират писмено директора на училището най-малко три дни преди реализирането им и провеждат инструктаж на учениците.

Посещението и/или участието в прояви, изяви и мероприятия, организирани от други институции и провеждани в населеното място на училището, се разрешават от директора на училището .
Настоящият правилник е утвърден със Заповед №83-83 / 25 .09.2026 год. на директора на училището.

Обсъден със синдикалните организации в учебното заведение:

Председател на СБУ към КНСБ :

/Р.Рангелова/

Председател на НУС към КНСБ:

/ Ив.Стоянов /